

EXPUNERE DE MOTIVE

Activitatea de colectare și reintroducere în circuitul productiv a deșeurilor industriale reciclabile ocupă un loc important în cadrul preocupărilor generale privind conservarea și protecția mediului înconjurător și respectiv, utilizarea cât mai eficientă a resurselor naturale.

În Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă, această activitate este cuprinsă în categoria industriilor care pot influența semnificativ creșterea economică durabilă, contribuind la raționalizarea utilizării resurselor indigene de materii prime și materiale, la ocuparea forței de muncă, precum și la reducerea presiunii poluante exercitate de aceste tipuri de deșeuri asupra mediului.

De asemenea, în Strategia Națională de Dezvoltare Economică a României pe Termen Mediu precum și în Programul de Guvernare pe perioada 2001 – 2004 se prevăd măsuri vizând gestiunea deșeurilor urbane și industriale, reciclarea și refolosirea produselor și materiale.

Utilizarea deșeurilor industriale reciclabile în diverse procese de producție, pentru înlocuirea unor resurse primare, se poate realiza cu costuri mai mici, ca urmare a economiilor semnificative obținute, în principal, din diferența dintre prețurile materiilor prime înlocuite și prețurile deșeurilor înlocuitoare și din reducerea consumurilor specifice de energie și apă. La acestea se adaugă un alt aspect, deloc neglijabil, cel al diminuării gradului de poluare a mediului înconjurător.

Astfel, spre exemplu, prețul materiilor prime utilizate la elaborarea oțelului de convertizor (cocs, minereu de fier, materiale de aglomerare, fier vechi) este cu 90-100% mai mare decât prețul materiilor prime utilizate la elaborarea oțelului electric (fier vechi).

Totodată, prin utilizarea fierului vechi în producția de oțel, consumul de apă se reduce cu 40%, poluarea aerului cu 85% și a apei cu 76%, iar cantitățile de deșeuri miniere cu cca 97%.

Situații similare se înregistrează la toate celelalte categorii de deșeuri industriale reciclabile.

În România, la nivelul anului 2000 s-au colectat și valorificat cca 4 milioane tone fier vechi, peste 128 mii tone metale neferoase, cca 105 mii tone maculatură, 31 mii tone spărturi de sticlă, 11 mii tone deșeuri de mase plastice, etc. cu toate

acestea, ratele de recuperare, și mai ales gradul de valorificare a acestor resurse, se situează cu mult sub nivelul potențialului existent.

Totodată, în ultima perioadă s-au înmulțit, în mod alarmant, cazurile de sustrageri din avutul public și privat, a unor cantități importante de materiale, în special feroase și neferoase, care se comercializează apoi ca deșeuri.

În prezent, activitățile de gestionare a deșeurilor sunt reglementate prin:

- Ordonanța de urgență privind regimul deșeurilor nr.78/2000, care reprezintă reglementarea cadru în domeniu și care, la art. 41, stabilește atribuțiile Ministerului Industriei și Resurselor în ceea ce privește regimul deșeurilor, după cum urmează:

- a) elaborează strategii și programe sectoriale de gestionare deșeurilor industriale și de reconstrucție ecologică și urmărește aducerea la îndeplinire a acestora de către agenții economici;

- b) elaborează reglementări specifice pentru gestionarea diferitelor tipuri de deșeuri industriale, precum și pentru operațiunile de reciclare a materialelor și de valorificare a deșeurilor, cu avizul autorității publice centrale pentru protecția mediului.

- c) coordonează și supraveghează, prin Comisia Națională de Reciclare a Materialelor, activitatea de reciclare a deșeurilor industriale și autorizează activitățile de reciclare a materialelor și deșeurilor recuperabile;

- d) reglementează activitatea de import și export a deșeurilor în condițiile prezentei ordonanțe de urgență, cu avizul autorității publice centrale pentru protecția mediului;

- Ordonanța Guvernului nr.33/1995 privind măsuri pentru colectarea, reciclarea și reintroducerea în circuitul productiv a deșeurilor re folosibile de orice fel, aprobată prin Legea nr.137/1996.

Această reglementare, prin natura prevederilor sale nu mai corespunde cerințelor actuale, întrucât:

- nu utilizează termeni și definiții în conformitate cu reglementarea cadru – Ordonanța de urgență a Guvernului nr.78/2000 și nici cu reglementările comunitare în domeniu;

- nu asigură cadrul necesar pentru valorificarea superioară a resurselor reciclabile, prin utilizarea unor procedee industriale de prelucrare primară, ceea ce influențează negativ randamentele la consumatorii finali și respectiv cheltuielile de transport suportate de aceștia;

- nu încurajează micii întreprinzători interesați să desfășoare activități de colectare îndeosebi de la populație, întrucât, indiferent de amploarea activității și de locul de desfășurare, sunt obligați să obțină o autorizație de la nivel central, situație în care autoritățile administrației publice locale nu sunt implicate în monitorizarea și controlul acestei activități;

- nu prevede obligativitatea agenților colectori de a legitima persoanelor fizice predătoare, ceea ce favorizează realizarea unor acte de comerț cu bunuri provenite din sustrageri;

- sancțiunile prevăzute nu sunt de natură să descurajeze încălcarea prevederilor legale în domeniu.

În vederea eliminării cât mai grabnice a acestor neajunsuri și pentru asigurarea cadrului de gestionare eficientă a deșeurilor industriale reciclabile, în condiții de protecție a mediului și sănătății populației, apare necesitatea unor reglementări de urgență, prin care să se stabilească:

- principiile generale care trebuie să stea la baza gestionării deșeurilor industriale reciclabile;

- obligațiile ce revin deținătorilor de deșeuri industriale reciclabile persoane fizice și juridice;

- obligațiile agenților economici care realizează operațiuni de colectare și respectiv de valorificare a deșeurilor industriale reciclabile;

- sancțiuni pentru persoanele fizice și juridice care încalcă prevederile legii.

Prin aceste reglementări se asigură:

- creșterea gradului de valorificare a deșeurilor industriale reciclabile în scopul obținerii de materii prime secundare, cu valoare adăugată cât mai mare, comercializabile pe piața internă și la export cu eficiență sporită;

- gestionarea corespunzătoare a resurselor interne, în vederea prevenirii și/sau eliminării unor dezechilibre majore în asigurarea consumatorilor interni cu astfel de resurse;

- simplificarea procedurii de autorizare a agenților economici care realizează operațiuni de colectare de la populație și implicarea autorităților administrației publice locale în autorizarea și controlul acestei activități;

- obligativitatea legitimării persoanelor fizice predătoare de deșeuri industriale reciclabile și, astfel, descurajarea sustragerilor.

Măsurile propuse au un caracter de excepționalitate având în vedere proliferarea cazurilor de sustrageri și de gestiune defectuoasă a acestor resurse cu implicații grave asupra sistemului energetic, în domeniul transporturilor etc.

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege anexat, pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind gestionarea deșeurilor industriale reciclabile, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

ADRIAN NĂSTASE